

Levanger kommune

Sakspapir

Høring - NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Saksbehandler: Anette Bartnes Dalheim E-post: anette.bartnes.dalheim@levanger.kommune.no Tlf.:	Arkivref: 2012/1234 - /
---	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Levanger formannskap	07.03.2012	24/12
Levanger formannskap	02.05.2012	44/12

Saksprotokoll i Levanger formannskap - 02.05.2012

Forslag i møte:

Ingen.

Avstemning:

Utvalgets forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

Levanger kommune stiller seg bak hovedtrekkene, konklusjoner og forslag til tiltak i utredninga, og kommer med følgende kommentarer i tillegg:

Skolens demokratioppdrag

- ◆ Kommunen ønsker å understreke viktigheten av økt fokus på demokratiforståelse og deltakelse i demokratiske prosesser i grunnskolen. Dette kan bygges både gjennom et eget demokratifag, men ikke minst gjennom å styrke den praktiske erfaringa i form av elevråds- og klasserådsarbeid som allerede eksisterer i skolene. Kommunen er meget positive til frivillige valg i ungdomsskolen og tilråder at det lages eget opplegg med samarbeid mellom skole og de politiske partiene for å få gjennomført valgene på en god måte.
- ◆ Kommunen tror læreres kompetanse om elevmedvirkning er bra, men at økt fokus på kompetanse knyttet til barn og unges makt og medvirkning kan sikre at veiledning og rådgivning blir mindre individavhengig og at forskjellene fra skole til skole kan bli mindre.
- ◆ Kommunen har fått innspill på at elevråd ønsker større tilgang/mulighet til den kommunale politikken.
- ◆ Kommunen støtter absolutt forslaget om forsøksprosjekt med regionale lærlingeråd.

Deltakelse i barne- og ungdomsorganisasjoner

- ◆ Levanger kommune praktiserer allerede fri leie av kommunens skolelokaler, til organisert aktivitet for barn/unge under 16 år, utenom undervisningstid. Kommunen

mener at dette er en meget god ordning som stimulerer til organisert aktivitet for barn og unge og som på denne måten kan øke barn og unges medvirkning. Kommunen har fått innspill på at muligheten for leie kan gjøres bedre kjent og enklere tilgjengelig.

- ♦ Kommunen går inn for å styrke og bedre arbeidet som gjøres for eksisterende myndighetsinitierte ordninger for medvirkning (ungdomsråd og elevråd), før man eventuelt oppretter nye organ som et lokalt samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjoner.

Medvirkning gjennom ungdomsråd

- ♦ Kommunen ser både positive og negative sider med å utarbeide lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd. Dersom dette er retningslinjer som kan bidra til å tydeliggjøre ungdområdenes betydning, rolle, oppgaver og handlingsrom, ser Kommunen positivt på dette. Dersom eventuelle retningslinjer er med på å begrense den ungdommelige kreativitet, impulsivitet og frihet vil slike retningslinjer føre til en følelse av mindre mulighet til medvirkning og i verste fall resignasjon. Kommunen mener likevel at det skal være mulig å gi retningslinjer som unngår dette.
- ♦ Kommunen støtter forslaget om kompetanseheving for kommuneansatte med ansvar for ungdomsråd. Kommunen mener likevel at kompetanseheving også generelt i administrasjon og politisk ledelse vil kunne styrke ungdoms muligheter til makt og medvirkning i kommunene. Spesielt ser Kommunen fordeler med å gjøre administrative og politiske prosesser, systemer og dokumenter mer forståelig og tilgjengelig for barn og unge enn det de er i dag. Dersom ungdom har en formell medvirkningsrett, men ikke har forutsetninger for å kunne forstå eller å delta i prosessene, blir det som skulle vært reel medvirkning, kvasimedvirkning. Kommunen mener at flere enn rådgiver for ungdomsrådet har et særskilt ansvar her.

Valgkanalen

På spørsmålet om stemmerettsalder ser kommunen positivt på å endre stemmerettsalder til 16 år. Begrunnelsen vår slutter seg til de vurderinger som er gjort og de argumentene som kommer fram av de fem medlemmene i utredningsk som gikk inn for å senke stemmerettsalder til 16 år (kan leses på side 71-72, kap 6).

Digitalt medborgerskap

Kommunen støtter forslagene, selv om vi tror at ungdom har mye kunnskap om maktpotensialet i sosiale medier allerede. Mange unge bruker sosiale medier både til ytring og medvirkning og er på veldig klar over hvilke muligheter som ligger i bruken av sosiale medier. Kommunen foreslår imidlertid at lærere og andre voksne som jobber med barn og unge kan få mer kompetanse på området.

Personvern i nye medier

Kommunen støtter utredningas forslag om opplæring i personvern. Kommunen mener likevel at selv om en ansatte bør gis særlig ansvar for personvern, bør alle ansatte øke kompetansen om personvern i nye medier.

Unge under offentlig omsorg

Av tidsmessige grunner ble det foregående temaene prioritert i arbeidet med høringsuttalelsen. Det ble ikke etterspurt uttalelser fra ungdomsråd og elevråd på temaet om unge under offentlig omsorg.

Andre kommentarer

Kommunen hadde gjerne sett at problemstillinga omkring lærlingeplasser ble belyst i NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning og tatt opp under tema ”Makt over eget liv”. Dette er ei utfordring som opptar mange unge og som påvirker unges yrkesvalg.

Utvalgets forslag til vedtak:

Levanger kommune stiller seg bak hovedtrekkene, konklusjoner og forslag til tiltak i utredninga, og kommer med følgende kommentarer i tillegg:

Skolens demokratioppdrag

- ◆ Kommunen ønsker å understreke viktigheten av økt fokus på demokratiforståelse og deltakelse i demokratiske prosesser i grunnskolen. Dette kan bygges både gjennom et eget demokratifag, men ikke minst gjennom å styrke den praktiske erfaringa i form av elevråds- og klasserådsarbeid som allerede eksisterer i skolene. Kommunen er meget positive til frivillige valg i ungdomsskolen og tilråder at det lages eget opplegg med samarbeid mellom skole og de politiske partiene for å få gjennomført valgene på en god måte.
- ◆ Kommunen tror læreres kompetanse om elevmedvirkning er bra, men at økt fokus på kompetanse knyttet til barn og unges makt og medvirkning kan sikre at veiledning og rådgivning blir mindre individavhengig og at forskjellene fra skole til skole kan bli mindre.
- ◆ Kommunen har fått innspill på at elevråd ønsker større tilgang/mulighet til den kommunale politikken.
- ◆ Kommunen støtter absolutt forslaget om forsøksprosjekt med regionale lærlingeråd.

Deltakelse i barne- og ungdomsorganisasjoner

- ◆ Levanger kommune praktiserer allerede fri leie av kommunens skolelokaler, til organisert aktivitet for barn/unge under 16 år, utenom undervisningstid. Kommunen mener at dette er en meget god ordning som stimulerer til organisert aktivitet for barn og unge og som på denne måten kan øke barn og unges medvirkning. Kommunen har fått innspill på at muligheten for leie kan gjøres bedre kjent og enklere tilgjengelig.
- ◆ Kommunen går inn for å styrke og bedre arbeidet som gjøres for eksisterende myndighetsinitierte ordninger for medvirkning (ungdomsråd og elevråd), før man

eventuelt oppretter nye organ som et lokalt samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjoner.

Medvirkning gjennom ungdomsråd

- ◆ Kommunen ser både positive og negative sider med å utarbeide lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd. Dersom dette er retningslinjer som kan bidra til å tydeliggjøre ungdområdenes betydning, rolle, oppgaver og handlingsrom, ser Kommunen positivt på dette. Dersom eventuelle retningslinjer er med på å begrense den ungdommelige kreativitet, impulsivitet og frihet vil slike retningslinjer føre til en følelse av mindre mulighet til medvirkning og i verste fall resignasjon. Kommunen mener likevel at det skal være mulig å gi retningslinjer som unngår dette.
- ◆ Kommunen støtter forslaget om kompetanseheving for kommuneansatte med ansvar for ungdomsråd. Kommunen mener likevel at kompetanseheving også generelt i administrasjon og politisk ledelse vil kunne styrke ungdoms muligheter til makt og medvirkning i kommunene. Spesielt ser Kommunen fordeler med å gjøre administrative og politiske prosesser, systemer og dokumenter mer forståelig og tilgjengelig for barn og unge enn det de er i dag. Dersom ungdom har en formell medvirkningsrett, men ikke har forutsetninger for å kunne forstå eller å delta i prosessene, blir det som skulle vært reel medvirkning, kvasimedvirkning. Kommunen mener at flere enn rådgiver for ungdomsrådet har et særskilt ansvar her.

Valgkanalen

På spørsmålet om stemmerettsalder ser kommunen positivt på å endre stemmerettsalder til 16 år. Begrunnelsen vår slutter seg til de vurderinger som er gjort og de argumentene som kommer fram av de fem medlemmene i utredningsk som gikk inn for å senke stemmerettsalder til 16 år (kan leses på side 71-72, kap 6).

Digitalt medborgerskap

Kommunen støtter forslagene, selv om vi tror at ungdom har mye kunnskap om maktpotensialet i sosiale medier allerede. Mange unge bruker sosiale medier både til ytring og medvirkning og er på veldig klar over hvilke muligheter som ligger i bruken av sosiale medier. Kommunen foreslår imidlertid at lærere og andre voksne som jobber med barn og unge kan få mer kompetanse på området.

Personvern i nye medier

Kommunen støtter utredningas forslag om opplæring i personvern. Kommunen mener likevel at selv om en ansatte bør gis særlig ansvar for personvern, bør alle ansatte øke kompetansen om personvern i nye medier.

Unge under offentlig omsorg

Av tidsmessige grunner ble det foregående temaene prioritert i arbeidet med høringsuttalelsen. Det ble ikke etterspurt uttalelser fra ungdomsråd og elevråd på temaet om unge under offentlig omsorg.

Andre kommentarer

Kommunen hadde gjerne sett at problemstillinga omkring lærlingeplasser ble belyst i NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning og tatt opp under tema ”Makt over eget liv”. Dette er ei utfordring som opptar mange unge og som påvirker unges yrkesvalg.

Hjemmel/bakgrunn for saken:

NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning er en utredning laget av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Formålet med utredninga var å se på hva slags makt og muligheter til medvirkning ungdom har i samfunnet vårt. Levanger kommune fikk i februar 2012 invitasjon til høring i forbindelse med *NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning*, med høringsfrist 7. mai.

I formannskapet 07.03.12, under sak 24/12, ble følgende utvalg nedsatt for å forberede høringsuttalelse fra Levanger kommune:

Karl Meinert Buchholdt (leder), SLT-koordinator i Levanger kommune og 1 representant fra ungdomsrådet. Representant fra ungdomsrådet ble leder Anne-Maren Olsen. Utvalget vurderte videre at barnerepresentant Berit Sunnset Voldseth burde involveres i arbeidet, og hun ble derfor invitert til et av arbeidsmøtene.

Et sammendrag (se vedlegg) av NOU'en ble sendt ut til elevrådene på alle ungdomsskolene i kommunen, med oppfordring til elevrådene om å komme med tilbakemelding og innspill.

Vedlegg:

- 1 Sammendrag av NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning sendt ut til elevrådene ungdomsskolene

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Utredninga *NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning* ser på makt i to betydninger, som begge er viktig for ungdom. 1) Innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv og 2) Makt over eget liv.

Innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv

Innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv handler om unges muligheter til å delta i politiske prosesser både i lokalsamfunnet og i storsamfunnet.

For utvalget har det vært et helt sentralt utgangspunkt at vi bør jobbe for at muligheten til å delta og bli hørt skal være så lik for alle som mulig. Dette **mulighetsperspektivet** ligger til grunn for utvalgets vurderinger og de tiltakene som utvalget foreslår.

Et annet perspektiv som utvalget har lagt til grunn er **medborgerperspektivet**. Å være medborger handler både om å ha mulighet til å delta aktivt i samfunnslivet, men også om å ha innflytelse på politiske prosesser. Medborgerskapsperspektivet er nyttig i denne sammenhengen fordi det anerkjenner at ungdom ikke bare skal bli medborgere en gang i framtiden, men at de også **er viktige samfunnsdeltakere – medborgere – i sin ungdomstid**.

Et tredje perspektiv som utvalget har fokusert på i sammenheng med innflytelse og medvirkning i politikk og samfunnsliv, er: **myndiggjøringsperspektivet**. I dette perspektivet blir det viktig å diskutere hvordan ulike former for medvirkning bidrar til myndiggjøring. Det å få ansvar for tidlig og det å få ansvar for sent; å få for mye eller for lite ansvar, kan begge deler knyttes til avmakt. Utvalget er opptatt av å skille mellom reell medvirkning og kvasimedvirkning. Utvalget poengterer at kvasimedvirkning ikke er myndiggjørende. Tvert imot kan det å bli involvert på liksom føre til resignasjon; en opplevelse av at det ikke nytter å delta og man gir opp noe man egentlig hadde planer om.

Makt over eget liv

Makt over eget liv handler om medvirkning, selvbestemmelse og en opplevelse av å ha en form for styring og kontroll over viktige områder i eget liv. Det å medvirke og utøve selvbestemmelse er viktig for den enkeltes selvrespekt og selvutvikling. Å frata et menneske muligheten til innflytelse over ens egne, viktige områder i livet kan føles krenkende. Slike krenkelser kan lede til avmakt. I utredninga behandles to temaer knyttet til dette maktperspektivet: hvordan nye medier utfordrer unges personvern og situasjonen til unge som av ulike grunner er under offentlig omsorg. Utvalget mener at det er et gap mellom det som er myndighetenes målsetting og det som er det faktiske ungdommene opplever, når det gjelder begge disse to temaene. Kort sagt; mange unge opplever situasjoner hvor de føler avmakt.

Utredningas konklusjoner og forslag til tiltak

Skolens demokratioppdrag

Utredningen peker på at det **er** mulig for unge å være aktive medborgere. Men det er også slik at muligheten til å delta ikke er like reell for alle. Utvalget mener at **skolen** er viktig for å legge et godt grunnlag for medborgerskap for unge. Skolen bidrar til at muligheten for å delta og å bli hørt er så lik for alle som mulig.

TILTAK:

- 1) Utvalget foreslår at det innføres et demokratifag i grunnskolen, at skolevalg (ved kommune- og stortingsvalg) gjøres obligatorisk i videregående skole og at det lages et opplegg med frivillige skolevalg i ungdomsskolen.
- 2) Utvalget ber myndighetene utrede om:
  - ◆ elevgrupperåd (tilsvarende klasseråd) bør lovfestes
  - ◆ rett til elevrådsmidler bør forskriftsfestes
  - ◆ lærere med ansvar for elevråd trenger mer kompetanse om elevmedvirkning
- 3) Utvalget foreslår også at det etableres et forsøksprosjekt med regionale lærlingeråd.
- 4) Utvalget vil at skolen skal ha en åpen holdning til organisasjoner og politiske partier, og at elevers engasjement utenfor skolen skal anerkjennes.

Deltakelse i barne- og ungdomsorganisasjoner

Færre unge enn før deltar i samfunnsretta organisasjoner og politiske partier, men de som deltar er mer engasjement enn før.

TILTAK:

- 1) Utvalget mener arbeidet med å inkludere ungdomsgrupper med lav deltakelse i frivillige organisasjoner bør styrkes.
- 2) Barne- og ungdomsorganisasjonene bør gis tilgang til skolens lokaler utenom undervisningstid.
- 3) Utvalget vil styrke barne- og ungdomsorganisasjonenes mulighet til å delta i kommunal politikkutforming og planprosesser.
→ Kommunene bør tilrettelegge for at det etableres lokale samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjonene, som velger representanter til ungdomsråd og andre medvirkningsorgan og – prosesser i kommunen.

Medvirkning gjennom ungdomsråd

Det har vært lagt vekt på fra myndighetenes hold, at ungdommer skal konsulteres i saker som angår dem. Mange kommuner har etablert ungdomsråd eller lignende ordninger, som skal sikre de unges synspunkter inn i det politiske systemet. Men det at ordninger finnes betyr ikke at unge får reell innflytelse. Ikke sjelden er deltakelsen av symbolsk karakter.

TILTAK:

- 1) Utvalget går inn for at det utarbeides lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd.
- 2) Myndighetene må i tillegg vurdere om kommuneansatte med ansvar for ungdomsråd trenger kompetanseheving.

- 3) Utvalget mener at det bør jobbes mer med å inkludere ungdom med lav deltakelse i frivillige organisasjoner.

Valgkanalen

Selv om andre kanaler er viktige, er utvalgets synspunkt at andre former for politisk deltakelse ikke kan erstatte deltakelse gjennom valgkanalen dersom folkestyret skal overleve. Unges deltakelse i valg har lenge vært synkende, men ser ut til å ha stabilisert seg på et lavt nivå. Et stabilt trekk er at deltakelsen i valgdemokratiet er sosialt skjevfordelt. I tillegg har unges eget nettverk stor betydning for om de er politisk aktive.

TILTAK:

- 1) Utvalget foreslår ikke konkrete tiltak for å øke valgdeltakelsen, men viser til styrkingen av skolens demokratioppdrag som et særlig viktig virkemiddel.
- 2) I spørsmålet om senking av stemmerettsalderen til 16 år har utvalgets medlemmer samlet seg om tre ulike standpunkt:
  - ◆ Seks medlemmer går inn for å beholde dagens stemmerettsalder på 18 år for begge valg
  - ◆ Fem medlemmer går inn for at stemmerettsalderen senkes til 16 år for begge valg
  - ◆ To medlemmer går inn for at stemmerettsalderen senkes til 16 år for lokalvalg, men fortsatt å være 18 år for nasjonale valg

Digitalt medborgerskap

Utredningen peker på den økte betydningen av det **digitale medborgerskapet** (mulighet til å delta aktivt i samfunnslivet gjennom sosiale medier) for ungdom gjennom sosiale medier. Framveksten av de sosiale mediene beskrives som en ny infrastruktur for deltakelse og mobilisering, som fremmer unges makt og at det senker terskelen for å delta.

TILTAK:

- 1) Utvalget vil at unge skal få mer kunnskap om maktpotensialet i sosiale medier. Utvalget foreslår at digital medborgerkompetanse integreres det nye demokratifaget i grunnskolen.
- 2) Utvalget mener det er behov for kunnskap om digitalt medborgerskap blant unge. Utvalget foreslår at det gis støtte til forskning om hvordan sosiale medier påvirker unges samfunnsengasjement og deltakelse samt hva slags makt unge reelt sett får gjennom sosiale medier.

Personvern i nye medier

Når det gjelder personvern kan avmakt oppstå både som følge av at unge ikke vet hvordan de kan – eller hvorfor de bør – beskytte egen personinformasjon, og som følge av at andre bevisst eller ubevisst deler personinformasjon om dem, eller overvåker hva de foretar seg. Uansett årsak er personvernkrænkelser et økende problem.

TILTAK:

- 1) Utvalget mener at skolen må gi opplæring i personvern og foreslår at personvern i nye medier tas inn i undervisningen om digital kompetanse både i grunnskolen og i videregående opplæring.
- 2) Hver skole bør også gi én av de ansatte et særlig ansvar for personvern.

Unge under offentlig omsorg

Av tidsmessige grunner ble det foregående temaene prioritert i arbeidet med høringsuttalelsen.

Vurdering:

Utvalget som har jobbet med å forberede høringsuttalelse fra Levanger kommune opplever at NOU 2011:20 *Ungdom, makt og medvirkning* belyser ulike gruppers muligheter og barrierer i forhold til makt og deltakelse på en god og ærlig måte. Utredninga fremhever ungdoms muligheter og handlingsrom, samtidig som den påpeker faren for at ungdoms makt og medvirkning bare forblir fine ord og politisk korrekthet.

Utvalget stiller seg bak hovedtrekkene, konklusjoner og forslag til tiltak i utredninga, og kommer med følgende kommentarer i tillegg.

Skolens demokratioppdrag

- ◆ Utvalget ønsker å understreke viktigheten av økt fokus på demokratiforståelse og deltakelse i demokratiske prosesser i grunnskolen. Dette kan bygges både gjennom et eget demokratifag, men ikke minst gjennom å styrke den praktiske erfaringa i form av elevråds- og klasserådsarbeid som allerede eksisterer i skolene. Utvalget er meget positive til frivillige valg i ungdomsskolen og tilråder at det lages eget opplegg med samarbeid mellom skole og de politiske partiene for å få gjennomført valgene på en god måte.
- ◆ Utvalget tror læreres kompetanse om elevmedvirkning er bra, men at økt fokus på kompetanse knyttet til barn og unges makt og medvirkning kan sikre at veiledning og rådgivning blir mindre individavhengig og at forskjellene fra skole til skole kan bli mindre.
- ◆ Utvalget har fått innspill på at elevråd ønsker større tilgang/mulighet til den kommunale politikken.
- ◆ Utvalget støtter absolutt forslaget om forsøksprosjekt med regionale lærlingeråd.

Deltakelse i barne- og ungdomsorganisasjoner

- ◆ Levanger kommune praktiserer allerede fri leie av kommunens skolelokaler, til organisert aktivitet for barn/unge under 16 år, utenom undervisningstid.

Utvalget mener at dette er en meget god ordning som stimulerer til organisert aktivitet for barn og unge og som på denne måten kan øke barn og unges medvirkning. Utvalget har fått innspill på at muligheten for leie kan gjøres bedre kjent og enklere tilgjengelig.

- ◆ Utvalget går inn for å styrke og bedre arbeidet som gjøres for eksisterende myndighetsinitierte ordninger for medvirkning (ungdomsråd og elevråd), før man eventuelt oppretter nye organ som et lokalt samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjoner.

Medvirkning gjennom ungdomsråd

- ◆ Utvalget ser både positive og negative sider med å utarbeide lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd. Dersom dette er retningslinjer som kan bidra til å tydeliggjøre ungdomsrådenes betydning, rolle, oppgaver og handlingsrom, ser utvalget positivt på dette. Dersom eventuelle retningslinjer er med på å begrense den ungdommelige kreativitet, impulsivitet og frihet vil slike retningslinjer føre til en følelse av mindre mulighet til medvirkning og i verste fall resignasjon. Utvalget mener likevel at det skal være mulig å gi retningslinjer som unngår dette.
- ◆ Utvalget støtter forslaget om kompetanseheving for kommuneansatte med ansvar for ungdomsråd. Utvalget mener likevel at kompetanseheving også generelt i administrasjon og politisk ledelse vil kunne styrke ungdoms muligheter til makt og medvirkning i kommunene. Spesielt ser utvalget fordeler med å gjøre administrative og politiske prosesser, systemer og dokumenter mer forståelig og tilgjengelig for barn og unge enn det de er i dag. Dersom ungdom har en formell medvirkningsrett, men ikke har forutsetninger for å kunne forstå eller å delta i prosessene, blir det som skulle vært reel medvirkning, kvasimedvirkning. Utvalget mener at flere enn rådgiver for ungdomsrådet har et særskilt ansvar her.

Valgkanalen

- ◆ På spørsmålet om stemmerettsalder ser utvalget positivt på å endre stemmerettsalder til 16 år. Begrunnelsen vår slutter seg til de vurderinger som er gjort og de argumentene som kommer fram av de fem medlemmene i utredningsutvalget som gikk inn for å senke stemmerettsalder til 16 år (kan leses på side 71-72, kap 6).

Digitalt medborgerskap

- ♦ Utvalget støtter forslagene, selv om vi tror at ungdom har mye kunnskap om maktpotensialet i sosiale medier allerede. Mange unge bruker sosiale medier både til ytring og medvirkning og er på veldig klar over hvilke muligheter som ligger i bruken av sosiale medier. Utvalget foreslår imidlertid at lærere og andre voksne som jobber med barn og unge kan få mer kompetanse på området.

Personvern i nye medier

- ♦ Utvalget støtter utredningas forslag om opplæring i personvern. Utvalget mener likevel at selv om en ansatte bør gis særlig ansvar for personvern, bør alle ansatte øke kompetansen om personvern i nye medier.

Unge under offentlig omsorg

Av tidsmessige grunner ble det foregående temaene prioritert i arbeidet med høringsuttalelsen. Det ble ikke etterspurt uttalelser fra ungdomsråd og elevråd på temaet om unge under offentlig omsorg.

Andre kommentarer

Utvalget hadde gjerne sett at problemstillinga omkring lærlingeplasser ble belyst i NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning og tatt opp under tema "Makt over eget liv". Dette er ei utfordring som opptar mange unge og som påvirker unges yrkesvalg.

Saksprotokoll i Levanger formannskap - 07.03.2012

Forslag i møte:

Anne-Grete Hojem (DNA) fremmet følgende forslag til vedtak:

For å forberede høringsuttalelse fra Levanger kommune til [NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#), nedsettes følgende utvalg:

Karl M. Buchholdt (leder), SLT-koordinator i Levanger kommune og 1 representant fra ungdomsrådet.

Avstemning:

Rådmannens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

VEDTAK:

For å forberede høringsuttalelse fra Levanger kommune til [NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#), nedsettes følgende utvalg:

Karl M. Buchholdt (leder), SLT-koordinator i Levanger kommune og 1 representant fra ungdomsrådet.

Rådmannen utpeker sekretær for utvalget.

Utvalget må vurdere om andre skal involveres i arbeidet med høringsuttalelsen.

Utvalget bes fremme sitt forslag innen 20. april 2012.

Rådmannens forslag til vedtak:

For å forberede høringsuttalelse fra Levanger kommune til [NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#), nedsettes følgende utvalg:

Rådmannen utpeker sekretær for utvalget.

Utvalget må vurdere om andre skal involveres i arbeidet med høringsuttalelsen.

Utvalget bes fremme sitt forslag innen 20. april 2012.

Hjemmel/bakgrunn for saken:

[Invitasjon til høring - NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#)

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

[Høring - NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#)

Saksopplysninger:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har sendt ut [NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning](#) på høring.

Høringsfristen er 7. mai 2012.

Utvalget har vært bredt sammensatt av ungdom, organisasjonsrepresentanter og fagfolk og ble ledet av tidligere barneombud Trond-Viggo Torgersen.

I høringsbrevet skriver departementet bl.a.:

"I mandatet ble utvalget bedt om å utrede ulike gruppers muligheter og barrierer i forhold til makt og deltakelse. Både ulike metoder for å øke unges makt over samfunnsutviklingen, i tillegg til unges makt over, og muligheter for mestring av sin egen livssituasjon. Utvalget ble bedt om å ta for seg forhold knyttet til unges forbruker- og mediemakt; informasjon, kommunikasjon og deltakelse gjennom digitale medier, samt som brukere av offentlige tjenester. Utvalget ble bedt om å konsentrere seg om ungdomsbefolkningen i alderen 12-26 år, og legge perspektiver knyttet til kjønn, kultur, ulik etnisk bakgrunn, nedsatt funksjonsevne og levekår til grunn for sitt arbeid. Generelt bes høringsinstansene om å vurdere forslagene i lys av disse perspektivene.

Et hovedtema i utredningen er hvordan det står til med de ordningene som skal sikre ungdom muligheter til å si sin mening, bli hørt og representert. En premiss for utredningen er at et velfungerende demokrati ikke kan være et ekskluderende eliteprosjekt. Høy grad av deltakelse henger ofte sammen med høyt utdanningsnivå og tilgang til andre ressurser. I dette perspektivet er det viktig at deltakelsesordninger for ungdom bidrar til å utjevne forskjeller, ikke forsterke dem.

Utvalget kommer med forslag på en rekke områder, blant annet på skoleområdet. Skolens rolle som demokratiforberedende arena er ikke eksplisitt nevnt i utvalgets mandat, men utvalget har lagt stor vekt på at dette må være en sentral del av diskusjonen om unges makt og medvirkning.”

Vurdering:

Rådmannen finner det riktig at Levanger kommune avgir høringsuttalelse, og temaet tilsier at det vil være naturlig at et politisk sammensatt utvalg forbereder denne.

Rådmannen tilrår derfor at formannskapet oppnevner et utvalg som får ansvar for å forberede en uttalelse. Utvalget bør være ferdig med arbeidet senest 20. april, slik at saken kan behandles av formannskapet i møte beramma 2. mai.

Utvalget bør vurdere hvordan en kan involvere andre i arbeidet med høringsuttalelsen.